

© **Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.** Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su Vam potrebne dodatne informacije, pogledajte detaljnu naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© **Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.** This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© **Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.** La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Ezgirlik ve Dajanşma Partisi (Özgürlük ve Dayanışma Partisi) (ÖDP) protiv Turske

7819/03 | 10/05/2012

Terms

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

Sažetak br. 152 iz prakse Suda

Maj 2012.

Ezgirlik ve Dajanşma Partisi (ÖDP) protiv Turske - 7819/03

Presuda od 10. 5. 2012.

Član 14

Diskriminacija

Odbijanje države da odobri finansijsku pomoć jednoj stranci koja nije dostigla zakonski nivo reprezentativnosti od 7% : ne postoji kršenje

Činjenično stanje : Stranka podnosilac predstavke dobila je odobrenje da učestvuje na lokalnim i parlamentarnim izborima 1999. godine. Tom prilikom je zatražila finansijsku pomoć koja se odobrava političim strankama na osnovu Ustava. Ta pomoć joj je odbijena uz obrazloženje da nije ispunila zakonske uslove tj. : da je već bila u sastavu Parlamenta ili da je dobila više od 7% izraženih glasova na prethodnim izborima. Stranka podnosilac predstavke potom upućuje zahtev za poništenje presude Upravnom sudu, uz argument da je bilo teško voditi aktivnosti i političku kampanju bez potrebnih ekonomskih resursa i da je odluka o odbijanju finansijske pomoći protivna načelu zabrane diskriminacije. Žalba je odbačena 1999. godine uz obrazloženje da stranka koja je izjavila žalbu nije ispunjavala zakonske uslove za dobijanje finansijske pomoći. Tu presudu je 2002. godine potvrdio Državni savet. Stranka podnosilac predstavke se obratila Evropskom sudu sa tvrdnjom da je zbog odluke o odbijanju finansijske pomoći bila stavljena u nepovoljniji položaj na izborima 1999, 2002. i 2007. godine, na kojima je po istom redosledu osvojila 0,8%, 0,34% i 0,15% izraženih važećih glasova.

Pravo – Član 14 u sprezi sa članom 3 Protokola 1 : Odbijanje finansijske pomoći imalo je za posledicu da je političkoj stranci podnosiocu predstavke bilo komplikovanije da informiše javnost na nacionalnom nivou o svojim političkim stavovima nego drugim strankama koje su dobile pomenutu pomoć. Stranka podnosilac predstavke je dakle bila predmet različitog tretmana u vršenju svojih izbornih prava. Javno finansiranje političkih stranaka je sredstvo koje služi za sprečavanje korupcije i izbegavanje njihove prevelike zavisnosti od privatnih donatora. Kada se

prouče sistemi primenjeni u najvećem broju evropskih zemalja uočava se da se dotacije dele po dva sistema : potpuno jednako ili po principu pravične pomoći. U ovom drugom slučaju, skoro uvek postoji uslov određenog minimuma biračke podrške i to u cilju izbegavanja inflacije kandidatura. Nijedan od tekstova o političkim strankama u jednom demokratskom pluralističkom režimu koje su usvojili organi Saveta Evrope ne proglašava nerazumnim zahtev koji domaći zakoni postavljaju strankama korisnicama javnih fondova da raspolazu određenim minimumom podrške birača, ni ne određuje preciznu stopu u ovoj oblasti. Iz primedbi određenih specijalizovanih institucija proizlazi, s jedne strane, da je potrebno voditi brigu o tome da se izbegne određivanje preterano visokog praga uz opasnost da se povredi politički pluralizam i male stranke, i s druge strane, da način dodeljivanja fondova takođe ne bi trebalo da omogući da samo dve najveće stranke monopolizuju korišćenje javnih fondova.

Javno finansiranje političkih stranaka po sistemu pravičnih davanja uz zahtevanje određenog minimalnog nivoa biračke podrške u skladu je sa legitimnim ciljem : jačanje demokratskog pluralizma uz izbegavanje preteranog i nefunkcionalnog usitnjavanja kandidatura. Minimum reprezentativnosti koji se u Turskoj zahteva od stranaka da bi dobile finansijsku pomoć od države najviši je u Evropi (7%). Ipak, tokom predmetnih perioda, ovaj prag nije proizveo efekat monopolizacije finansijske pomoći od strane političkih stranaka koje su već predstavljene u Parlamentu. Pored toga , rezultati stranke podnosioca predstavke na zakonodavnim izborima iz 1999, 2002. i 2007. daleko su ispod 7% i ne bi joj omogućili da dobije pomoć ni u mnogim drugim evropskim državama. Stranka podnosilac predstavke nije uspela da dokaže da je uživala podršku turskog biračkog tela koja bi joj mogla doneti reprezentativnost koja ne bi bila zanemarljiva. Najzad, država političkim strankama pruža druge vidove javne podrške, među kojima je izuzeće od poreza na određene dohotke i pomoć u vidu medijskog vremena u periodima izbornih kampanja. Stranka podnosilac predstavke je uživala ove vidove javne korektivne pomoći. Sistem dodeljivanja finansijske pomoći srazmeran je ako se uzme u obzir njegov domet i korektivne mere kojima je upotpunjen. Stoga, odbijanje pružanja direktne finansijske pomoći stranci podnosiocu predstavke uz obrazloženje da nije dostigla minimalni zahtevani nivo reprezentativnosti od 7% propisan zakonom, zasnovan je na objektivnim i razumnim razlozima. Ono nije povredilo samu srž prava na slobodu izražavanja naroda.

Zaključak : ne postoji kršenje (pet protiv dva glasa)

Obaveštenja o praksi Suda dostupna su na sledećem linku: [Case-Law Information Notes](#)

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Engleski i francuski predstavljaju službene jezike Evropskog suda za ljudska prava. Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. Može se preuzeti iz baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud prosledio. Može se objavljivati u nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede ceo naslov predmeta, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i uz pominjanje Trast fonda za ljudska prava. Molimo Vas da kontaktirate publishing@echr.coe.int ukoliko nameravate da koristite bilo koji deo ovog prevoda u komercijalne svrhe.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int